

Styre: Universitetsstyret

Styresak: 71/19

Møtedato: 29.08.2019

Dato: 23.08.2019

Arkivsaknr: 2019/4945

Innspill til høringsuttalelse - stortingsmelding om arbeidsrelevans

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- Styresak 8/19, [Kommende stortingsmelding om arbeidsrelevans i høyere utdanning](#)
- Brev fra KD: [Invitasjon til å komme med innspill til stortingsmelding om arbeidsrelevans i høyere utdanning.](#)
- Hidle-utvalget 2016, [Praksis i utdanningene ved UiB](#)

Saken gjelder:

I styrets møte 29. mai 2019, ble det orientert om at Kunnskapsdepartementet (KD) har invitert UH-institusjonene til å gi innspill til den kommende stortingsmeldingen om arbeidsrelevans i høyere utdanning som skal ferdigstilles til 2021. Frist for å melde inn innspill er 15. september. Fakultetene, Studentparlamentet og enkelte særlig relevante fagmiljøer er bedt om å gi innspill, synspunkter og eksempler på UiBs samarbeid med arbeidslivet. Det bes i tillegg om styreforankrede svar fra institusjonene. Styret inviteres her til å vurdere og komme med innspill til hvilke signaler UiB skal melde tilbake i et svarbrev til Kunnskapsdepartementet.

UiB vil i sin tilbakemelding på Kunnskapsdepartementets seks hovedspørsmål formidle følgende hovedbudskap:

Hovedbudskap fra UiB:

- UiB deler Regjeringens ambisjoner for arbeidsrelevans, men skal disse ambisjonene realiseres må samhandlingen med arbeidslivet styrkes gjennom å inngå konkrete avtaler om samarbeid som omhandler undervisning, veiledning og praksis.
- Høyere utdanning må utvikle gjennomgående tverrfaglig digital kompetanse for alle studenter. I tillegg må høyere utdanning være en faglig ressurs for arbeidslivet i å fornye og utvikle deres digitale kompetanse.
- De store omstillingene vi står overfor (digitalisering, grønt skifte, migrasjon) påvirker arbeidslivets kompetansebehov. Arbeidsliv og høyere utdanning må samarbeide om å utvikles fleksible utdanningsløp som møter disse endrede behovene.
- Det må utvikles alternative, campusbaserte ordninger for samarbeid med arbeidslivet.
- UiB har allerede i dag en rekke fagmiljø som arbeider systematisk og innovativt med arbeidslivet, og som vil kunne være mulige modeller for hele sektoren. Gjennom kunnskapsklyngene, satsingsområdene og flere fagmiljøer ved alle fakultetene er det gode eksempler på hvordan samarbeid med arbeidslivet kan ta ulik form, men

samtidig resultere i banebrytende læringsmiljøer der både innovativt entreprenørskap og stort læringsutbytte går hånd i hånd.

- UiB vil be Kunnskapsdepartementet om å ta initiativ til at det blir utviklet nasjonale, bindende avtaler med statlige, fylkeskommunale og kommunale etater og organer for å få til en sterkere forpliktelse fra dem i arbeidet med å sikre studentene arbeidslivserfaring. Det er også viktig å gå i aktiv dialog med arbeidsgiverorganisasjonene for å sikre et mer strukturert samarbeid.
- UiB vil be KD se Stortingsmeldingen i sammenheng med Markussenutvalgets NOU 2019:12 Lærekräftig utvikling – Livslang læring for omstilling og konkurranseevne

Forslag til vedtak:

Styret gir universitetsledelsen fullmakt til å utforme svar til statsråden i tråd med styrets kommentarer.

Kjell Bernstrøm
Universitetsdirektør

23.08.2019/

Saksframstilling

Styre:
Universitetsstyret

Styresak:
71/19

Møtedato:
29.08.2019

Arkivsaksnr:
2019/4945

Saksframlegg

Bakgrunn

Regjeringen har i Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning ønsket å tydeliggjøre høyere utdannings viktige rolle i å sørge for at Norge har kandidater med kompetanse og kunnskap til å styrke et arbeidsliv som preges mer og mer av omstilling, økende digitalisering hurtig teknologiske skifter og utfordringer når det gjelder bærekraft og migrasjon. Det er stor enighet om at norsk høyere utdanning holder jevnt over god kvalitet, at så å si alle med høyere utdanning får jobb i dagens arbeidsmarked, og at arbeidsgiverne stort sett er tilfredse med kandidatenes kompetanse, men at kvaliteten og relevansen i høyere utdanning kan heves ytterligere gitt utviklings- og omstillingsbehovene i samfunns- og arbeidslivet fremover.

Den kommende stortingsmeldingen tar opp temaer som har hatt stor oppmerksomhet ved UiB de senere årene. UiB har ambisiøse målsettinger for å styrke både kvaliteten i og relevansen av utdanningene, ikke minst gjennom økt, systematisk samarbeid med arbeidslivet og relevante samfunnsaktører. Dette er nedfelt i UiBs strategi *Kunnskap som former samfunnet 2019-2022* der en viktig målsetning er å utdanne attraktive kandidater til arbeidslivet. Strategien legger stor vekt på dialog med arbeids- og samfunnsliv om samarbeid om studietilbud og -relevans, og har flere mål og tiltak som bidrar til å styrke relasjonene ytterligere.

KD ber konkret om innspill på om utfordringene som de formulerer i sitt brev er dekkende. Det blir stilt totalt seks hovedspørsmål som det blir bedt om innspill på i et inntil 20 siders svarbrev. UiBs svarbrev vil bli strukturert etter spørsmålene som stilles av KD.

Hovedbudskap fra UiB:

- UiB deler Regjeringens ambisjoner for arbeidsrelevans, men skal disse ambisjonene realiseres må samhandlingen med arbeidslivet styrkes gjennom å inngå konkrete avtaler om samarbeid som omhandler undervisning, veiledning og praksis.
- Høyere utdanning må utvikle gjennomgående tverrfaglig digital kompetanse for alle studenter. I tillegg må høyere utdanning være en faglig ressurs for arbeidslivet i å fornye og utvikle deres digitale kompetanse.
- De store omstillingene vi står overfor (digitalisering, grønt skifte, migrasjon) påvirker arbeidslivets kompetansebehov. Arbeidsliv og høyere utdanning må samarbeide om å utvikles fleksible utdanningsløp som møter disse endrede behovene.
- Det må utvikles alternative, campusbaserte ordninger for samarbeid med arbeidslivet.

- UiB har allerede i dag en rekke fagmiljø som arbeider systematisk og innovativt med arbeidslivet, og som vil kunne være mulige modeller for hele sektoren. Gjennom kunnskapsklyngene, satsingsområdene og flere fagmiljøer ved alle fakultetene er det gode eksempler på hvordan samarbeid med arbeidslivet kan ta ulik form, men samtidig resultere i banebrytende læringsmiljøer der både innovativt entreprenørskap og stort læringsutbytte går hånd i hånd.
- UiB vil be Kunnskapsdepartementet om å ta initiativ til at det blir utviklet nasjonale, bindende avtaler med statlige, fylkeskommunale og kommunale etater og organer for å få til en sterkere forpliktelse fra dem i arbeidet med å sikre studentene arbeidslivserfaring. Det er også viktig å gå i aktiv dialog med arbeidsgiverorganisasjonene for å sikre et mer strukturert samarbeid.
- UiB vil be KD se Stortingsmeldingen i sammenheng med Markussenutvalgets NOU 2019:12 Lærekraftig utvikling – Livslang læring for omstilling og konkurranseevne

Universitetsdirektørens kommentarer

Høyere utdannings bidrag til og rolle i omstillingen av norsk arbeidsliv har i det senere årene vært høyt oppe på den politiske agendaen. Spørsmålene fra departementet om hvordan UiB arbeider med arbeidsrelevans er omfattende og berører hele UiBs virksomhet.

Frem mot høringsfristen vil det, i samsvar med hovedbudskapet fra UiB, bli arbeidet videre sammen med fakultetene og fagmiljøene for å:

- Eksemplifisere og tydeliggjøre hvordan våre mest innovative fagmiljøer arbeider for å gjøre undervisningen mer relevant for arbeidslivet ved å:
 - o Legge til rette for at relevante perspektiver fra arbeidslivet blir integrert i undervisningen
 - o Sikre at studentene kommer tidlig i kontakt med arbeidslivet gjennom praksis
 - o Legge til rette for å gjøre studentenes kompetanse tilgjengelig for arbeidslivet gjennom relevante samarbeidsprosjekt.
- Vise hvordan universitets strategi adresserer de store samfunnsutfordringene og kobler dette til konkrete tiltak for å styrke samarbeide med arbeidslivet om utdanning og innovasjon
- Tydeliggjøre betydning av å bygge tverrfaglig IKT-kompetanse i alle utdanninger og å sikre at høyere utdanning kan møte arbeidslivets kontinuerlige behov for å fornye denne kompetansen.
- Vise hvordan praksis og samarbeid med arbeidslivet ville kunne ta ulik form innenfor ulike fagområder
- Vise hvordan universitetets systematiske satsing på innovasjon, manifestert i egen handlingsplan, har stor betydning for å styrke arbeidslivsrelevans i høyere utdanning
- Se utover Norge og vise til internasjonale modeller for samarbeid med arbeidslivet

Arbeidet med stortingsmeldingen om arbeidsrelevans må videre ses i sammenheng med kompetansereformen, og Markussenutvalgets NOU 2019:12 Lærekraftig utvikling – Livslang læring for omstilling og konkurranseevne. UiB vil anbefaler departementet å se denne

meldingen i sammenheng med stortingsmeldingene om internasjonal studentmobilitet. Styret vil få seg forelagt en egen sak om etter- og videreutdanning i september.